

Ikt. sz.: NEB-41/38-2/2019.

NEB-12/2019. sz. ülés
(NEB-25/2019-2022. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi nemzetiségek bizottságának**
2019. július 3-án, szerdán, 10 óra 09 perckor
a Szellman Házban
(1225 Budapest, Nagytétényi út 306.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Megemlékezés az 1279. évi tétényi országgyűlésről</i>	5
<i>Elnöki bevezető</i>	5
<i>Előadások</i>	6
<i>Bánhegyi Ferenc</i>	6
<i>Dindi István</i>	9
<i>Egyebek</i>	11
<i>Az ülés berekesztése</i>	11

Napirendi javaslat

1. Megemlékezés az 1279. évi tétényi országgyűlésről

Előadók:

Bánhegyi Ferenc tankönyvíró, történész

Dindi István helytörténész

2. Egyebek

Az ülés résztvevői
A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Ritter Imre** nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Farkas Félix roma nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke
 Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló
 Rónayné Slaba Ewa Maria dr. lengyel nemzetiségi szószóló
 Sianos Tamás görög nemzetiségi szószóló
 Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószóló
 Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Ritter Imre nemzetiségi képviselőnek
 Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólónak
 Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólónak
 Dr. Serkisian Szerván Simon örmény nemzetiségi szószóló Sianos Tamás görög nemzetiségi szószólónak
 Szolga József horvát nemzetiségi szószóló Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Bánhegyi Ferenc tankönyvíró, történész
 Dindi István helytörténész

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 09 perc)

Az ülés megnyitása, a napirend elfogadása

RITTER IMRE nemzeti képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága kihelyezett ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat... *(Közbeszólások: Nem jó a mikrofon! Nem lehet hallani! - Az elnök közelebb húzza magához a mikrofont.)* Akkor próbáljuk meg így, talán így jobb lesz.

Jó napot kívánok, hölgyeim és uraim! A Magyarországi nemzetiségek bizottsága ülését megnyitom. Köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat, a meghívottakat, a sajtó képviselőit és a megjelent érdeklődőket! Külön tisztelettel köszöntöm a plébános urat, az elnök asszonyt, a képviselő urakat, minden kedves vendégünket! A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, hét fő bizottsági tag személyesen van jelen, Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Ritter Imre német parlamenti képviselőt, Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Szuperák Brigitta ukrán nemzetiségi szószólót, Kreszta Traján nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólót, Serkisian Szervác Simon örmény nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Sianos Tamás görög nemzetiségi szószólót, Szolga József horvát nemzetiségi szószóló helyettesítéssel bízta meg Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólót, így megállapítom, hogy bizottságunk hét jelen lévő taggal és öt megbízással összesen 12 szavazattal határozatképes.

Írásban kiküldésre került a mai ülés napirendje. Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban valakinek észrevétele vagy kiegészítése. *(Senki nem jelentkezik.)* Ha nincs, akkor felteszem szavazásra. Aki egyetért az írásban kiküldött napirenddel, azt kérem, kézfeltartással jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm, megállapítom, hogy 12 igennel, egyhangú szavazással a napirendet elfogadtuk.

Megemlékezés az 1279. évi tétényi országgyűlésről

Elnöki bevezető

Soron következik az első napirendi pontunk, amelynek a megemlékezés az 1279. évi tétényi országgyűlésről címet adtuk.

Sehr geehrte Damen und Herren! Im Namen des Ausschusses der in Ungarn lebenden Nationalitäten begrüße ich recht herzlich zur heutigen Sitzung die Mitglieder des ungarischen Parlaments und alle die Anwesenden hier im Kleinteting. Ahogy ez a parlamentben is szokásos, köszöntőnél vagy felszólalásnál anyanyelvünkön szoktuk köszönteni a Házat vagy a résztvevőket, majd természetesen a magyar a munkanyelv - ezt tettem én is most.

A magyar történelem egy tagadhatatlanul fontos, kiemelkedő eseménye az a 1279. évi tétényi országgyűlés, amely az akkor 17 éves ifjú király, IV. - Kun - László döntéseivel, elképzeléseivel szemben a bárók, a püspökök és a pápaság összefogásával a kun-, azaz az első letelepedési - „nemzetiségi”-nek nem mondanám - törvény kibocsátására szorította a királyt, amire ma mi itt emlékezünk. Persze ez a törvény korántsem egy nemzetiség, egy kisebbség

védelméről szolt, hanem a Kárpát-medencében élő kunokat a kereszténység gyors felvételére és a letelepedésre kellett volna kényszerítenie.

László, látva, hogy ez a - már régóta zajló - folyamat nem gyorsítható, olyan intézkedésekkel állt elő, amelyekről azt gondolta, hogy azokkal az ellene szervezkedő külső és belső erőket meg tudja győzni, és a belháborúhoz vezető feszültséget le tudja csillapítani. Az igen fiatal és tapasztalatlan király hamar szemben találta magát ismét III. Miklós pápa követével. Ugyan elfogadta a törvényeket, de azok végrehajtására már nem volt hajlandó. Ezt követően a pápa kiközösítette, valamint felszólította az országot, hogy lázadjon a király ellen. A fiatal király elismerte és megbánta bűneit, ám ezután ismét a kunok közé ment, hogy megmagyarázza tetteit, és biztosítsa hűségüket. Ez a taktika hamar kudarcot vallott, ugyanis a királyban csalódott nomád kunok fellázadtak a király ellen, és feldúlták az ország jelentős részét.

Ez az első „nemzetiségi” törvény nem nevezhető túl szerencsésnek. Egy, akkor a magyarokkal - és azóta is szervesen köztünk - élő népcsoportot akartak hagyományaitól elszakítani olyan hatalmak szándéka szerint, amelyek az akkori Magyarországon kívüliek voltak, a belső helyi viszonyokat nem ismerték. A későbbiek során több hasonló, a magyarországi kisebbségeket, nemzetiségeket, etnikumokat sújtó próbálkozás volt indokolhatatlan kitelepítésekkel, elűzetésekkel, elhurcolásokkal, vagyonekbobzásokkal, sokszor véres, embertelen, megalázó és megbocsájthatatlan tettek sokaságát lehetne sorolni.

Mára nagyot változott Magyarország. A magyar parlamentben 2014 óta a tizenhárom Magyarországon élő őshonos nemzetiségnek van parlamenti képvisellete a szósólói intézmény keretei között. 2018 óta először a magyar parlamentáris történelemben van egy pártoktól független, teljes jogú nemzetiségi képviselő is az Országgyűlésben. A jelenleg hatályos - egyre finomodó -, a nemzetiségek jogairól szóló törvény és a magyar parlament, a magyar kormány döntései egyértelműen azt bizonyítják, hogy a mai modern Magyarországnak fontos a tizenhárom elismert hazai, őshonos nemzetiség. Az, hogy most a kunok vendégeként is itt vagyunk a meghívottak között a Budatétényben élő székelyekkel együtt, úgy vélem, azt is bizonyítja, hogy az összmagyar társadalom szereti a velük, azaz velünk építő együttélésben lévő, Magyarországot szokásaikkal, tudásukkal, munkájukkal gyarapító közösségeket.

De mielőtt bárki is arra gondolna, hogy hosszabb botcsinálta történelmi előadásba kezdenék, ezen kis rávezető, beköszöntő után fel szeretném kérni első előadónkat, Bánhegyi Ferenc tankönyvíró, történészt, hogy tartsa meg előadását.

Előadások

Bánhegyi Ferenc

BÁNHEGYI FERENC tankönyvíró, történész: A magyar országgyűlések története az Árpád-korban - elnézést a papírért, de így kordában tudom tartani az ismeretlen sok adatot. Az országgyűlés történetének gyökerei a honfoglaló magyarokhoz vezethetők vissza. Őseink népgyűléseken határoztak a törzsek sorsáról, tennivalóiról. Ilyen a jól ismert szeri - pusztaszeri - országgyűlés, ahol szerét ejtették a magyarok viselt dolgainak. Ez azonban a történelmi idők nehezen bizonyítható távolába vezet vissza. Ami bizonyítható, az a Székesfehérváron tartott törvénylátó napok. Ezekből fejlődtek ki azok a

gyűlések, amelyeken a királyi tanács, az egyházi zsinat és a szerviensek együtt hozták a döntéseiket. A királyi tanácsot a nádorispán, a főbíró, a főtárnok, a főtálnok, a főlovász és más fontos főurak alkották - ők tulajdonképpen megfelelnek a mai minisztereknek. A magyar keresztény egyházat a kalocsai és az esztergomi érsek, illetve az egyházmegyék püspökei képviselték. A szerviensek pedig a király és a földesurak szolgálói, katonái voltak. A szerviensek kulcsszerepet játszottak a magyar törvényhozás fejlődésében.

A XIII. század második fele az a kor, amely már a kunok történetéhez is kötődik. A királyi földbirtokok egy része erre a korra a főurak kezébe került. István király műve, a királyi vármegyerendszer bizony hanyatlásnak indult. A főurak már nemcsak a földet, hanem a szervienseket, azaz a katonai haderőt is magukénak akarták. A főnemesek és a katonai szolgálók 1222 tavaszán országos gyűlésre jöttek össze. Ez a közös fellépés vezetett az Aranybulla kiadásához. Az angol Magna Charta mellett ez a másik olyan alaptörvény Európában, amely évszázadokon át érvényben volt.

A központi rendszer elleni törekvések ezzel nem szűntek meg. Így született meg tíz évvel az Aranybulla után, 1232-ben a Zala megyei köznemesek, szerviensek követelése. Ez volt az első olyan szervezkedés, amikor már nem a királyi, hanem a megyei országgyűlésen döntöttek. Így alakult ki a nemesi vármegyék rendszere.

Magyarországon az Árpád-korban nem volt - és ezt még egyszer hangsúlyozom: nem volt! - a nyugati értelemben vett jobbágyrendszer. A XIII. század végén a főnemesek és a köznemesek, a szolgálatban álló katonai és földművelő népek mintegy „családi” viszonyban állottak egymással és az őket befogadó földbirtokosokkal - ezt nevezzük a familiaritás rendszerének. Ilyen humánus rendszer a középkorban tudomásom szerint csak Magyarországon volt. A teljes magyar parasztságot csak a XVI. században, azaz az ország önállóságának megszűnésekor, a három részre szakadt Magyarország történetében tudták a jobbágyság rendszerébe hajtani.

Éppen az 1200-as években - amikor már a kunok is szerepet játszottak a magyar történelemben - alakult ki az a rendszer, amelyben a törvényeket a király és az országgyűlés közösen alkotta meg. Az országgyűléseket Fehérvárott, illetve a Pest melletti Rákos-mezőn tartották. Ez a mező ma - ez most már, gondolom, közhírt - a Hősök tere területe. Tudni kell, hogy egész Európában Székesfehérvár mellett London volt a másik főváros, ahol egy helyen volt a koronázó templom, a törvényhozás helye és a királyi temetkezőhely.

A rendi országgyűlések csak az Árpád-ház kihalása után alakultak ki. Ez azt jelentette, hogy a főnemesek és a főpapok mellett már a köznemesség és a szabad királyi városok képviselői is helyet kaptak az országgyűlésben. Tudni kell, hogy Magyarországon a rendeket nem a főnemesek és a főpapok alkották, mint a legtöbb európai országban, hanem a főnemesek és a köznemesek. Ilyen rendszer egyedül Lengyelországban alakult még ki Európában.

A XI. században öt jelentősebb országgyűlésre került sor, amelyeket Fehérváron tartottak. A XII. században mindössze két jelentősebb országgyűlésre került sor, az egyik a nevezetes aradi országgyűlés, amelyen 68 főurat mérsároltak le - ilyen aztán több nem volt szerencsére hazánk történetében. A XIII. században tizenegy törvényhozó napra került sor, közöttük olyanra, mint a már említett 1222. évi, de a XIII. század idejére esett az 1279. évi tétényi országgyűlés is.

Remélem, hogy nem veszem el a Karcagról érkező történész vendégünk kenyerét, de nézzük meg röviden, ki is volt az a Kun László! A mindössze 28 évet élt Árpád-házi király tízévesen került trónra. Apja V. László, anyja Erzsébet kun hercegnő volt. A „kun” jelző nem annyira anyja származása, mint a kunokhoz fűződő életmódja miatt ragadt rá. László gyermekkorát a pártviszályok, az erőszak, a véget nem érő fegyveres konfliktusok sora jellemezte, ami aztán rányomta bélyegét az egyébként tehetséges király uralkodására.

Jelentős eseményre került sor 1273 tavaszán, amikor kirobbant a magyar-cseh háború. II. Ottokár cseh király elfoglalta Győrt, ami kiváltotta a magyarok ellentámadását. A Kőszegi Henrik vezette magyar csapatok visszavették ugyan Győrt, de Óvár, Moson és Sopron Ottokár kezébe került.

Egy fél évvel később, 1273 októberében olyan szövetség jött létre, amely évszázadokra megpecsételte nem csak a magyarok, de Európa keleti felének a sorsát is. A német választófejedelmek Ottokár ellenében az addig szinte ismeretlen Habsburg Rudolfot választották német királlyá. Zárójelben megjegyzem, hogy a Zürich és Bazel közötti „rablólovag vár”, a Héjavár, ahonnan a Habsburgok származnak, a család ősi fészke volt.

Ottokár nem ismerte el Rudolf kinevezését. Az öt éven át tartó kisebb összetűzések, szövetségekötések, politikai cselvetések sorában jelentős esemény volt az 1277 nyarán tartott rákosi országgyűlés. Ez az országgyűlés több szempontból is rendhagyónak számít: egyrészt mert ekkor került sor először Rákoson országgyűlésre; másrészt mert az volt az első eset, hogy a király, a bárók, a főpapok és a megyék nemesei, továbbá a kunok küldöttei részt vettek az ország ügyeinek intézésében; harmadrészt mert az akkor még 15 éves Lászlót nagykorúsították, hogy méltó tárgyaló partnere legyen Rudolfnak és Ottokárnak.

Egy év sem telt el, és a Rudolf és Ottokár közötti ellentét összezapáshoz vezetett. 1278. augusztus 26-án a Morva folyó melletti dűrnkruti csatában László és Rudolf egyesített seregei döntő győzelmet arattak Ottokár felett, aki a csatában maga is elesett. A nyugati történétírók egy része meg sem említi a magyarok szerepét ebben a csatában, pedig a magyar királynak döntő szerepe volt Rudolf győzelmében. Lászlót a királyi csapatok mellett Gutkeled István és Csák Máté báró támogatta, de a sereg zömét a kun lovasíjászok alkották. A történelem fintora, hogy Kun László magyar király ezen a napon a Habsburg család alapítóját segítette hatalomba, azt a családot, amelyik aztán a XV. századtól kezdve évszázadokon át kirabolta, tönkretette, másodrendű országgá tette hazánkat.

A csata után néhány hónap elteltével a pápa Fülöp fermói püspököt nevezte ki magyarországi legátussá - Fermo kisváros ma is létezik, aki el akar oda menni, annak az észak-olaszországi hegyek közé kell mennie. Fülöp az egyházi ügyek mellett beavatkozott Magyarország világi belügyeibe is. Az indok az volt, hogy László kun módra, s nem a katolikus szokások szerint él. A pápai iratok azonban nem utalnak erre. Itt III. Miklós pápa cselvetését kell sejtenünk a dolgok mögött, amikor a megerősödő magyar király önállóságát próbálta gyengíteni. A kun módra való viselkedés inkább következménye volt a pápa és a nyugati hatalmak törekvéseinek. Fülöp a kunkérdést helyezte vizsgálatai központjába, holott a korabeli Európában és Magyarországon sem ez játszotta akkor a főszerepet.

Elnézést az évszázadokon átívelő tragikomikus párhuzamért, de a fermói püspök, a pápai legátus „sargentini jelentése” (*Derültség.*)

elmarasztalta a magyar királyt, miközben kifejezte a főpapi hatalom, a pápai hatalom elsőbbségét. A részletes jelentést némi változtatásokkal az 1279. évi tétényi országgyűlés tárgyalta meg, és fogadta el - ez a kuntörvény, de erről majd máskor részletesebben. Ennek értelmében az ország közepén idegen testként elhelyezkedő kunoknak három dolgot kellett megcsinálniuk: le kellett telepedniük, fel kellett venniük a keresztény vallást és jelentős katonai erőt kellett adniuk a királynak és az országnak. Személyes indíttatású megjegyzésem, hogy a kunok, a jászok - jómagam is félig az vagyok -, a székelyek, a svábok, a palócok azok a jól beazonosítható népek, amelyek magyarságához, hazaszeretetéhez, áldozatvállalásához nem fér semmi kétség. Elnézést, ha kihagytam valamelyik népcsoportot!

Fülöp legátus türelmetlen és agresszív volt, hiszen már 1279 szeptemberében számon kérte Lászlón a törvények végrehajtásának lassúságát és hiányosságait. A pápa tulajdonképpen maga idézte elő a polgárháborús helyzetet - erre volt itt már utalás -, amikor felszólította az magyar nemességet, annak egy részét, hogy lázadjanak fel a királyuk ellen. László a kuntörvényeket nem tudta úgy megoldani, hogy az minden félnek előnyére vált volna. Ez is oka volt annak, hogy a király egyre inkább bezárkózott kunjai közé. Ez viszont kiváltotta az egyház és a magyar főurak haragját.

László, hogy enyhítsen az országot szétfeszítő ellentéteken, hozzákezdett a kuntörvények végrehajtásához. Ez azonban a kunok heves ellenállását váltotta ki. Szeretett kunjai pusztítani kezdtek a Maros-Tisza-Körös vidékén, aminek 1282 nyarán a Hód-tavi csata vetett véget. A kunok nem tudták megbocsátani László királynak, hogy ellenük fogott fegyvert. A Hódmezővásárhely melletti csata ugyan a király győzelmét hozta, de ez a vég kezdetét jelentette - még nyolc év azért hátravan a király uralkodásának idejéből. László egyre több ellenséget szerzett sajnos magának mind a magyarok, mind a kunok körében. Többek között ezek vezettek egyéni tragédiájához, amikor 1290. július 10-én Körösszeg várának határában a sátrában három kun előkelő rátört, és álmában meggyilkolta.

Két hét sem telt el László király meggyilkolását követően, Fehérvárott már a velencei származású III. András fejére helyezték a Szent Koronát, annak a III. Andrásnak a fejére, akit az „utolsó aranyágacska” jelzővel szoktunk emlegetni. Felmerül azonban az évszázadok óta nem szűnő kétség, hogy vajon a velencei ifjú ereiben csörgedezett-e Árpád-házi vér. Érdemes megemlíteni, hogy Szent István király művét a velencei származású és nevelésű Péter majdnem sírba vitte, a szintén velencei származású és nevelésű III. András aztán az Árpád-házat vitte sírba. Többek között ez a magyarázata annak, hogy a történetírás évszázadokon át Kun Lászlót tekintette az utolsó Árpád-házi uralkodónak - de ma nem ez a felfogás.

Mindentől függetlenül a magyar országgyűlések és a közigazgatás rendszere a XIII. század második felében erősödött meg. Köszönöm a figyelmüket. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen Bánhegyi Ferenc történésznek az előadását. Felkérem Dindi István helytörténészt, hogy tartsa meg az előadását.

Dindi István

DINDI ISTVÁN helytörténész: Többször is elhangzott az előadásban a „szerviensek” szó. Azzal kezdeném, hogy Nagytétény és Tétény szempontjából

jogtörténeti jelentőségű volt ez az országgyűlés, hiszen ez volt az első olyan országgyűlés Dányi Géza, a 30-as évek nagytétényi helytörténészének, a kastély egyik résztulajdonosának a véleménye szerint, kutatásai szerint, amelyen mint egységes társaság a magyar törvényhozásban részt vettek.

Én két kérdésre keresem a választ: az egyik, hogy miért éppen Nagytétény, Tétény volt az országgyűlés helyszíne, a másik pedig, hogy hol volt itt Tétényben az országgyűlés.

Az első kérdésre lényegében sehol nem találtam írásos forrást történelemkönyvekben, oklevelekben. Megpróbáltam néhány ténnyt összerakni, és abból következtetést levonni, hogy valószínű ez lehetett az egyik oka. Mi is ez? 1274-ben az uralkodót a Kőszegi család, a Héder család egyik leszármazottja, Kőszegi Henrik és csoportja foglyul ejtette, a másik oligarcha, a Csákok kiszabadították. De ugyanekkor a Kőszegiek elrabolták András herceget, László öccsét, és magukkal vitték, Szlovénia felé indultak, hogy ellenkirályt csináljanak belőle. A mai Polgárdi határában érte utol őket a király serege Csák Péter vezetésével, ahol Henrikeket legyőzték, és állítólag - erről már találtam írásos feljegyzést is - a király az öccsével együtt Tétényben pihent meg néhány napig, itt pihente ki a csata fáradalmait. Vajon hol pihenhettek meg? Tétény földesura, földesurai ebben az időben a Tétény család tagjai voltak. A Tétényi család tagjai az 1200-as években már országos méltóságokat is betöltöttek, például Tétényi Pál veszprémi püspök volt egy ideig, 1273-ban, Tétényi Péter, Pál öccse pedig az Ottokár elleni harcokban László oldalán harcolt, az egyik csatában meg is sérült, tehát a királynak volt kapcsolata a Tétényi családdal, és elképzelhető, hogy a már elkészült tétényi udvarházukban, gótikus udvarházukban pihente ki a fáradalmait.

Egy másik indok, ami ehhez kapcsolódik, hogy közben az uralkodó kibékült a Héder családdal, a Héder család tagjaival, sőt tétényi birtokokat adományozott számukra, és a XIII. század második felében Tétényben felépül egy második gótikus udvarház, a Héder család udvarháza. Az egyik udvarház a mai kastélynak az elődépülete volt, a másik udvarház tőlünk nem messze, a mai általános iskola udvarán épült fel. Adottak voltak tehát azok a körülmények 1279-ben, amelyek a király számára kedvezőek voltak, valószínűleg kedvező tapasztalatokat szerzett 1274-ben, amikor itt töltött néhány napot, valamint a Tétényi család és a Héder család is pártolta őt, az uralkodó családnak az emberi voltak. Kedvező körülmények között tarthatták meg tehát Tétényben az országgyűlést. Természetesen ez csak egy feltevés.

A másik, hogy Tétényben hol tartották meg az országgyűlést. Tétény a középkorban az akkori falvakhoz hasonlóan egy picike kis település volt, a templomdomb körül, a római limes út mentén épült ki, nem volt egy nagy kiterjedésű település. Két gótikus várkastéllyal rendelkezett, amely alkalmas volt arra, hogy az uralkodó és környezete letelepedhessék, de arra viszont konkrét utalások vannak az oklevelekben, hogy a király és közvetlen környezete a IV. Béla által alapított csóti monostorban töltötte július 13-a és 25-e között az idejét. Ha ezeket figyelembe vesszük, akkor a Csóthöz és a kastélyokhoz közel eső faluvégén, azaz a település északi részén lehetett, amely Csóthöz közel fekszik, az egyik elképzelés tehát az, hogy valahol a kastélytól nem messze lévő területen lehetett az országgyűlés. Természetesen a főurak, a köznemesek, a főpapok, s a többi, a többi ember, aki mind részt vett az országgyűlésen, az akkori országgyűlésekhez, szabadtéri országgyűlésekhez hasonlóan sátrakban töltötte el az idejét.

A másik lehetséges helyszín nem messze lehetett attól az emléktáblától, amelyet nemsokára megkoszorúzunk, ez Téténynek a déli része, az Érd felé eső része volt, nem messze a táblától vége volt már a településnek, és hatalmas mezőség-erdőség terület ott el, amely szintén lehetőséget biztosított arra, hogy az országgyűlés helyszíne lehessen. A két kérdésre én nagyjából ezekre a válaszokra jutottam.

Természetesen még hosszan lehetne sorolni azt, hogy mi minden vezethetett ezekhez az eseményekhez. A kuntörvényekről már hallottunk az előzőekben kétszer is, én csupán annyit szeretnék még hozzátenni, hogy ezek a törvények nagyon lassan valósultak meg, illetve a király sem és a főurak sem nagyon akarták megvalósítani. Viszont arra, hogy Tétényben 1279-ben országgyűlés volt, a mai tétényiek, a mai nagytétényiek, akik itt lakunk, akik itt élünk, azok büszkék lehetnek, büszkék lehetünk, emlékeinkben meg kell őrizzük ezt a majdnem két hetet, és illő, hogy időnként megkoszorúzzuk az emléktáblát. Köszönöm szépen. *(Taps.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen Bánhegyi Ferenc történésznek és Dindi István helytörténésznek a nagyon tartalmas előadásukat. Ezzel a témát természetesen nem, de az ülés első napirendi pontját lezárom.

Egyebek

Az ülésünk második napirendi pontja az egyebek. Tájékoztatom a bizottság tagjait és a megjelenteket, hogy tegnap elkészült a Magyarország 2020. központi költségvetéséről szóló T/6322. számú törvényjavaslathoz az összegző módosítójavaslat-csomag, amelyben a Magyarországi nemzetiségek bizottsága 2019. június 27-ei ülésén megtárgyalt minden módosító javaslata benne van, és a kormány valamennyit támogatja.

Egyúttal azt is szeretném bejelenteni, hogy nekem 12 órától - éppen a 2020-as központi költségvetési törvénnyel kapcsolatban - költségvetési bizottsági ülés van a Parlamentben, ezért a rendezvény további részére átadnám majd a bizottság képviseletét Farkas Félix roma szószólónak, de ígérem, hogy legalább a birkaebédre vagy annak a végére igyekszem visszaérni, ha elég gyorsak leszünk a Költségvetési bizottságban.

Megkérdezem bizottságunk tagjait, hogy van-e valakinek az egyebekben észrevétele, bejelentenivalója. *(Senki nem jelentkezik.)* Nincs, akkor a második napirendi pontot lezárom.

Az ülés berekesztése

Köszönöm szépen a részvételt, az ülést ezzel berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 39 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Molnár Emese